

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatára.

EÖTVÖS KÁROLY széplrodalmi főmunkatára.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Má. számunk főbb közlekedési hírei: Veszélyezik: Merénylét írta: Kossuth Ferencz.

A merénylét.

Azt mondta a pénzügyminiszter, midőn az 1904-ik évi költségvetést beterjesztette, hogy az azon a fordulóponton, melyre eljutottunk, most már csak két út vezet tovább, az egyik jobbra, a másik balra; azt a keresztintézetem a t. Házhoz, méltó tisztelettel a kormányt az államháztartás egyensúlyának fenntartására irányuló törekvéseiben határozottan támogatni.

Es miképpen törekszik a kormány az államháztartás egyensúlyát megvédeni? Ugy, hogy hozzájárult ahhoz, hogy a közönséges költségvetésben 160 millió több-követeléssel álljon elő a közös kormány, mely összegből a hadsereg kiadásaira tíz millió, a haditengerészetre tízenkét és fél millió korona irassék utólag az 1904-ik évi költségvetésnek terhére!

Uj tábori tüzérségi anyag terv szerint megállapított rövid idő alatt eszközrendő beszerzésre 88 millió korona kell. A tüzérség új felfegyverzésének keresztülvitele összesen 100 millióba fog kerülni. 1905-ik évre a hadseregnek 28 millió kell; hadihajókra és tengerészügyi támadó és védő eszközökre ugyanabban az évben 62 millió 676 ezer korona. De a két év alatt elköltendő 75 millió korona sem elég a haditengerészetre, marad még 45 millió 780 ezer korona későbbi költségre; mert a tengerbe összesen 120 millió 956 ezer koronát kell dobni. A velencei Doge gyűrűje, melylyel eljegyezte a tengert,

mikor Velence a tengereket uralta, jóval kevesebbe került...

Egy jókora uj adalékkal járul tehát a kettős államú monarchia azon 9000 millió korona összeghez, melyet a nemzetközi politikában szereplő hatalmak (Európán kívül csak az Egyesült-Államokat és Japánt számítva) hadseregeikre békélábon évente költöttek.

Nem szeretem az erős kifejezéseket, de a közös kormány követelését másnak, mint nagy merénylétnek, még sem nevezhetem. Oly merénylét ez, mely felháborítja a józan gondolkodást és uj bizonyítékaul szolgál annak, hogy a katonai kormányban teljességgel hiányzik a méltányossági érzés, a felfogásnak elemi józansága és a helyzetnek kezdetleges ismerete; a magyar kormány pedig eszközözvé dobja oda magát az ilyen kvalifikálhatlan hőbortnak.

Európa békében van; a hármasszövetség fennáll; a vele szembe állított kettős szövetség részeseiből az egyik, az egyedüli, a mely ránk nézve veszélyes lehetett volna, (ha ugyan lett volna erő az óriási testben) az orosz volt, a mely teljesen le van most foglaltva a távol keleten és ott oly alaposan megveri a kis Japán, hogy hosszú időre megszűnt felelmetes lenni.

A másik hatalom, Franciaország, ámulva látja a hólabu kolosszus összeomlását és van elég esze rá, hogy Angliával azonnal egyezkedjek, s Olaszországhoz, a harmasszövetség egyik államához barátságosan közeljék.

Epp annyi kilátás van tehát most a háborúra, mint arra, hogy a hold a földre fog esni a bécsi hadügyminiszterium el.

A hadügyi kormány józan esze éppen ezt a jelen perczet tartja legalkalmasabbnak arra, hogy lázas gyorsasággal alapítsa át a tüzérség felfegyverzését, minden tekintet nélkül arra, hogy a két ország nem bírja el ily hirtelen az óriási költséget.

Még jobban jellemzi a hadügyi kormány józan belátásának fokát az, hogy a francia ágyu-typus, a mely teljesen eltávolította az ágyuk visszaugrását egy hidraulikus csizhder és egy komprimált levegőtartály alkalmazásával (bővebb leírásba nem bo-

csátokozom) már 1898-ban a nagy Francia hadgyakorlatok alatt vált ismeretessé; s ennél az ágyu-typusnál, a nagy garral tanulmányozott osztrák ágyu egy hajszállal sem lesz jobb. Miért lehetett Depont ágyu-typusának ismerete után 6 évig várni, bár akkor még félelmetes volt az orosz és most nem várni többé, hanem hanyat-homlok nekiesni az ágyu cserének a holt béke közepén.

A francia Depont ágyu, mely már 6 éve ismeretes, teljesen mozdulatlan marad a lövés után és 25 lövésre képes percenkint, anélkül, hogy a célzás iránya változnék. A kérdés tehát meg volt oldva hat év előtt. Még a tüzeeretek védő páncélvéd is rajta van a francia típuson, melyet Bécsben újra feltaláltak, mint egykor, Széchenyi István mondása szerint: „Budapestet, a porost.” Egyébiránt mindent feltaláltak Bécsben, amit máshol már rég ismer minden hozzá értő ember, ép úgy, amint Uchatius annak idején feltalálta az aczéllövedéket, mikor a piemonti Rosset ezredes a turini arzenál öntődjében szép csendesen már jóval előbb készítette és alkalmazta azt.

Ha volt idő hat évig tanulmányozni a semmit, mert amit összehoztak, az hat év óta ismeretes, és ha volt idő hat év után oda jütni, ahol már hat év előtt a Depont ágyu készen állt, akkor mi szükség van most egyszerre arra, hogy megszögjék a delegációnak tett azt az ígéretet, mely szerint a százhát millióba kerülő ágyucserét kis részletekben fogják eszközölni?

Mennél nagyobb az áldozat, melyet az országra rónak, annál mélyebb kétkedés fogja el az ember lelkét arra nézve, hogy nem-e vétkes pénzkidobás ez az egész örült költsékezés?

Már megirtam egyszer, hogy a használandó bronz készitési módja nem titok, minden szakember ismeri azt, le is irtam a készitési módot. Nem ismeretlen anyagot alkalmaznak tehát Bécsben, az egész világ minden egyes állama tüzérségének szakvéleményével szemben.

Természetes, hogy a bécsi urak az egész világ összes szakembereinél többet tudnak. Pedig a következő két táblázat összehasonlítása, döntő

a kérdésben: Az új ágyuk bronzanyagában R az ellentállás, a traktciónak négyeszig-milliméterenként 34-től 36 kilogrammig; a ruganyosság határa E 20-tól 21 kilogrammig négyeszig-miliméterenként, s a nyulékonyosság A 29-től 30 százalékiig.

Ellenben a nickel-aczélnál az ellentállás R a helyett, hogy 34 től 36 ig lenne 72 kilogramm négyeszig-milliméterenként; a ruganyosság E a helyett, hogy 20-tól 21-ig váltakoznék 45; a nyulékonyosság A a helyett, hogy 29 től 30 százalékiig lenne, csak 16-tól 17 százalékiig; tehát az ágyucső deformációja annál csekélyebb; amit igen fontosra tesz, úgy mint a kétszer akkora ellentállási erőt is az, hogy a régi löpor hőmértéke 637 kaloria volt, s a nitroglycerin 1590; potenciálisa pedig méter-tonnában a régi poré 271, a nitroglycerin 677.

Veszélyben forgunk tehát, hogy rosszul költjük el azt az óriási összeget, melyet a megmondolatlanság netovábbjával várattatunk ránk akarnak erőszakolni.

Ami pedig a tengerészeti költségeket illeti, ezekre nézve valóságos szatíra az, hogy mi, kiknek nincs tengeri kereskedelmünk s alig van tengerpartunk, (ez nemcsak ránk, hanem Ausztriára is szól) egyszerre 121 milliót költünk mindenféle gyermekjátékra, melynek értéke ennyegét egy erősebb tengeri hatalommal szemben eppen most bizonyítja be az egész világ józan esze előtt az, ami Port-Arturban történik.

Tengeralatti hajó, nagy páncélosokat kifurni! Megfordulni sírjában buvár Kund... Talán Bécsben lesznek szívesek utána járni annak, hogy miképpen követhetik a víz alatt e hajók az ellenséges hajónak folyvást és gyorsan változó állását? És hogy mily távolra látni a víz alatt oly reflektorokkal, amilyenek a víz színén el nem arulják jelenlétüket? Érdekes dolgokat fognak meghallani azok a bécsi urak és talán békét fognak hallani nekünk azzal, hogy tíz milliót meg érte is kidobjunk.

Nem hiszem, hogy akár a magyar országgyűlés, akár a bécsi birodalmi gyűlés ily merénylétet eltűrjön; s a kormányok, melyek e merénylettel előállnak, bele fognak bukni a népek nyomorába!

Kossuth Ferencz.

163 milliót a hadseregnek.

A közös költségvetés új terhei.

Ma végre kitudódott, mit süttöttek a közös miniszteri konferenciákon. Összeült a delegáció s megérkeztek a veszedelmes zöld füzetek, amik a közös büdzsé tételeit tartalmazták. A felhivatalos híreszteléseknek igazuk is volt: a büdzsé maga csakugyan nem emelkedett lényegesen: a favalyi szükséglet 368,009,918 korona volt, az ideit meg 369,147,883 korona, s ez a milliónyi emelkedés még se kottyanik már nálunk. A finanszminiszterek eszerint gyönyörűen megértették az ország érdekeit a minisztertanácsoknál. Mindössze egy millió az egész emelkedés!

Hogy aztán a büdzsé mellé vékonyka papírfüzetben százhátvanhárom millió rendkívüli hitelet kérték, a melyből új ágyuk beszerzésére 88 millió koronát, tengerészeti szükségletekre 75,176,000 koronát számnak, amiből 22 millió utólagosan az 1904. évre akarnak beszámítani, szóval, hogy Magyarországra a kvóta aránya szerint ötvenhárom millió korona új teher esik, ez már nem terhel a magyar kormány lelkiismeretét. Hiszen ez a tétel nincsen benne a büdzsében. Ezt nem az idén verik ki az ugyis koldusbotra jutott népességből, az idén még nem veszik ki az utolsó vánkost a fejünk alól, az utolsó falatot a szánkóból, még akad buzakalász talán valamerre, a melynek az aczolás szemre nem a végrehajtó zsákjába kerül. A miniszteri tanácskozásokon gyönyörű formulát süttöttek ki: a kormány az új terhet nem a rendes bevételekből fedezi, hanem kölcsön útján teremti elő.

Ime, a Tiszák takarékosága, honmentő politikája, a jövőre kiható nemes gondoskodása. Tönkreteszik az országot nemcsak a jelenben, hanem hetediziglen. Az unokáink unokái emlegessék keservesen, hogy valamikor akadt az országnak olyan kormánya,

Az Egyetértés tárczaja.

A nagy mű a Nagy Perről.

Az Egyetértés eredeti tárczaja. — Írta: Mezei Ernő.

I. Magyarország minden rendű olvasóközönsége, az is, melyet komoly képű tudósok „tisztelnek” szokat cizmezzel és az a másik, melyet belletristáink természetesen „nyájásnak” képzelnek, bizonyosan tudomást vett már Eötvös Károly legújabb művének megjelenéről. Tetszik tudni, valahányszor Eötvös Károly új művet küld a könyvpiacra, ez mindig nem közönséges szenzációt is jelent. Ugy értem ezt, hogy Eötvös egy-egy új könyve nem pusztán irodalmi esemény; azaz nem egyedül a könyvvel való, mint ilyennek érdeklődésre számíthat. Az ő művének hatásával valami „társadalmi mozgalom” is jár együtt, kisebb-nagyobb mértékben mind megbízsergeti a magyar embereket indulatát, megoldítja akkor a pártok szenvedélyeit, vagy telkavarja a tömegérzést. Minden számdékoság nélkül éri el ezt a szenzációt; egyszerűen onnét van az, hogy mindegyik a mai magyar társadalomnak — a legszélesebb értelemben véve ezt a szót — esodlatosanközvetlen és egyben mélyszéges visszahatása. Így már tárgyával akarva nem akarva fölkelte az érdeklődést és a hogy azt kielégíti, erős és tartós benyomással korcsolja át. Egyszóval minden új művétől beszélnek az emberek és bezzeg sokáig nem felejtik el. És nem csoda, hogy mint minden nagy érdekmozgatóknak, vannak rajongói is, a kik nem tudnak betelni az ő műveinek érdekességével és nagyszerű keresztelési ünnepeket tartanak, valahányszor Révai test-

vérek gyűjteményes kiadásából egy új kötet vagy sorozat lát napvilágot.

Nos ez az igaz, természetesen és mélyreható érdekesség, mely Eötvös Károly bármelyik művének minden magyar olvasóhoz szóló ajánlólevele, abban a három kötetben éri el tetőpontját, mely mostanában „A Nagy Per” cím alatt jelent meg. Azzal teljes címe: A nagy Per, mely ezer éve folyik és most sincs vége. A hogy ennek a címnek vörös betűi a sárga borítékra fénykötésnek, szinte azt hisszük, kurtök haragostával hirdetik a rendkívüli szenzációt.

Hirtelenében nehéz is végiggondolni azokat az elemeket, melyek e műben ösztetlalkoztak avégből, hogy közvetlen érdekessége mellett magasabb rendű irodalmi és társadalmi jelentőséggel ruházzák fel. Tárnya a tiszaeaszli emlékezetes per keretében a zsidóság ellen irányzott várdad babonája. Még a legszárabb jogász előadásban is, pusztán az adatok és akták rideg ismertetésével, ilyen tárgyú felette érdekes könyvet kerülni ki mindazok számára, akik a társadalom lélektanát megismerni törekcsenek. Hiszen annak a pernek rugók, tényezői, szendélyei valóságos pandemoniumnak tüntették fel a magyar társadalmat, melyben az ég és pokol összes erői csatáztak egymással. Mennyivel kell fokoznia a műnek vonzó erejét, ha ezt az igézetes tárgyat olyan iróművészi kezeli, mint Eötvös Károly, aki az elsőrangú írói tehetségeknek, a nyelvérzéknek és a képzelet erőnek kifogyhatlan gazdagságával rendelkezik. De a java még hátra van. Ebben a könyvben nemcsak hogy egy rendkívüli tárgyat egy rendkívüli író ad elő, hanem az előadott történetnek maga a szerző volt egyik főalakja, az egész magyar társadalomra kiható drámai mozgalomnak ő volt cselekvő hőse és igazi központja. Lehetősé-

ge-e ennél kedvezőbb helyzet arra, hogy elbeszélő írónak munkája az életellenállhatlan varázslatával hasson az olvasóra. Kivált ha elbeszélésének egész anyaga az élő nemzedék nagyobb részének mélyes emlékezésébe is van beleszántva? Így azután bátran elmondhatjuk: itt az írás, olvasás-tételek.

Az ilyen műnek megítélésénél azonban a végső mérték nem az, hogy érdekesítő és művészi hatású olvasmányul válik-e be? A tiszaeaszli per a kor történelmének igen nevezetesi mozzanata és éppen, ha ezt a történeti mozzanatot egyik főszereplője rajzolja meg, az irányadó szempont az, vajjon egyfelől a tárgy természeté, másfelől az író tulajdonságai egy-egyének-e benne, hogy belőle a korrajz teljes hűsége, a tények és jellemzések meggyőző igazsága, a nagy történelmi és társadalmi tanulságok hatalmas logikája domborodnak ki. Eötvös Károly tudvalegőleg ebben a perben a védő szerepét töltötte be. Bizonyára mindenki nagy hibának találná, ha könyvben a védőügyet egyoldalúsága, csak a vállalt ügy érdekét tekintő felnek elfogultsága látszanék meg. Ámbár nem szabad elfelejtenünk, hogy ebben az esetben a védőügyre eleve is fenséges etikai feladat hárult, neki itt nemcsak, hogy a legkomolyabb meggyőződéssel kellett bírnia, hanem egy egész ellen-éges világ ellenében, nagy társadalmi igazságok kiválasztott bajnokak kellett éreznie magát. Nem kevésbé baj volna az is, ha az ilyen művet csak a nagy írói inspiráció lengené át és a történelmi kor jellemzésébe belejártszanék az illetett közpötelő erő, mely a regényes jeleneteknek, a drámai megrázdolatosoknak, az országos zenebonának kifetéésében, színekben, hangokban, alakokban leléő örök gyönyörűséget. De Eötvös Károly e művének legfőbb becsé, éppen az a különös zsenialitás teszi, a hogyan ennél a telette komplikált tárgynál

a nagy jogász és a nagy írónak különböző kiválóságai a legszebb harmoniavá olvadoak össze. A nagy jogász, természetesen a perben rejlő absztrakt jogi igazságot hámozza ki és ebben az irányban Eötvös védőügyvédi szerepe ellenére is a szembeálló álláspontokat és érveket azzal a szigorú, tiszta objektivitással tudja mérlegelni, mely az ítélő bíró kötelezi. Ezt a nagy lelkiismeretes jogászt mindenütt nyomon követi az epikus erejű iróművész, aki még saját jogászai hivatása, saját egyenlő szerepe fölé is tud emelkedni, megvesztgethellen, mindent felfogó szemével a szigorú perbeli kérdéseken és igazságokon túl látja az egymás ellen küzdő erők és dolgok teljes képét, mindegyik oldalán megérti az összes szereplők jellemét, belenz a szívekbe, a vesékbe, az egymásra ható rugók-nak oly óriási és oly bonyolult gépezetebe. Ez a kettő, a bírónak szigorú objektivitása és az írónak egyetemes meleg objektivitása így összekapcsolva ritka varázslat erejével kapják meg az olvasó lelkét. Akármely förgött elfogultságot szegessen is valaki a tiszaeaszli várdávdper jogi és bírói igazsága; ellen, jöleső bizalmat kell hogy keltsen benne a könyv iránt szerzőjének elfogulatlansága, az a tapasztalat, hogy Eötvös Károly meg saját ügyének kétségtelen igazsága által sem fanatizálta magát.

De mi ennek a műnek, mint irodalmi munkának, mint nagystíliú leírásnak és elbeszélésnek érdeme, tartalma, tendenciája? Irodalmi szempontból álltom fel a kérdést, mert hogy mi a tartalma és célzata jogi oldaláról nézve, azaz mint a tiszaeaszli per és általában a várdad ismertetése, azt mindenki tudja és különben sem tartozik e bírálat körébe. Valami óriási tétel van e könyvben megvilágítva. Tulajdonképp minden szabad

A közösi költségvetések.

Az 1905-ik évi közösi költségvetések és jelentések föbb tételei a következök:

Az 1905. évi költségvetés.

Table with columns: Szükséglet, rendes, Kiadások (rendkívüli, Korona), Összesen. Rows include Külgügyminiszterium, Hadügyminiszterium, Közös pénzügyminiszterium, Nyugdíjak, Számlellenőrzés, Ebből levonva a fedezet főösszege, maradt tiszta szükséglet.

A határvám-jövedek bevételei előirányoztatnak és pedig:

a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és orszá- gok részére 105.993.000 kva- l

a magyar koronához tartozó országok részére 15.881.050

és B sznia és Hercegovina részére 871.250

Összesen 122.745.300 kva- l

A kezelési költségek átalányát a monarchia két államában 6.600.000 kva- l

levonva 116.145.300 kva- l

többlet mutatkozik.

Ebből levonva a boszniai s hercegovinai közigazgatás részére megszavazott 1.428.571 kva- l

vámátalányt, a tiszta határvám jövedeki többlet tésa 114.716.729

Összesen 114.716.729

Bevételek rendes, rendkívüli, Korona, Összesen

Külgügyminiszterium 508.000

Hadügyminiszterium: A) Hadsereg 7.096.780

B) Hadi tengerészet 245.000

Összesen 7.341.780

Közös pénzügyminiszterium: Központi vezetés, központi pénztár és számla- osztály 1.754

Nyugdíjak 101.123

Összesen 102.877

Külföldre egyéb bevételek: Jövedelmi adó Boszniában, Hercegovinában és a Lim-vidéken a hadügyi tárca, valamint külföldön a haditengerészet tárcájára terü- re fizetett állandó illetmények után 14.000

Összesen 116.877

Számlellenőrzés 457

A fedezet főösszege 7.967.114

Bosznia és Hercegovina költségvetése.

Table with columns: Szükséglet vagy fedezet, rendes, rendkívüli, Korona, Összesen. Rows include A) Szükséglet, B) Fedezet, A szükséglet szembeállítva a fedezettel.

A közös miniszterium előterjesztése.

melyivel a közös kiadások és bevételek 1905. évi előirányzat akotmányos tárgyalás végett bemutatja.

A király helybenhagyásával a közös miniszterium bemutatja az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek a két kormány befolyásával készített 1905. évi előirányzatot (a Boszniában, Hercegovinában és a Lim-területen álló parancsnokságok, csapatok és intézetek rendkívüli hadseregi szükségleteivel együtt) alkotmányos tárgyalás végett.

Ezenkívül a hadügyminiszterium egy-egy rendkívüli hitellek a hadsereg részére fegyverek és főszerelési tárgyak beszerzése céljából, illetve a haditengerészet részére hatópingtek és hajók ölfegyverzése céljából az 1904. és 1905. évre engedélyezést kéri.

Ezen előirányzatban kimutatott 1905. évi szükségleten kívül a külgügyminiszterium részéről két póthitelet vetetik igénybe az 1904. évi rendkívüli szükségletekhez.

Továbbá a külgügyminiszterium és a hadügyminiszterium négy külön előterjesztése után többletbeli hitellek nézve a felhasználási és elszámolási határidő kitérjesztése kérelmeztek és pedig:

A külgügyminiszterium részéről az 1903. évi rendkívüli szükségletekhez engedélyezett póthitelek nézve, a hadügyminiszterium részéről pedig egy a hadsereg 1900. továbbá néhány az 1901 és 1902. évi rendkívüli szükségletekhez, nemkülönben a haditengerészet 1902. és 1903. évi rendkívüli szükségletekhez engedélyezett egy-egy hitellek, valamint a hadi tengerészet 1903. évi rendkívüli szükségletekhez engedélyezett két hitellek nézve.

Végre a hadügyminiszterium előterjesztése után egy-egy a haditengerészet 1903. illetve 1904. évi szükségletekhez engedélyezett összeg terelésének kibovítése kérelmeztek.

A költségvetéssel együtt a közös pénzügyminiszterium külön előterjesztése után az osztrák-magyar monarchia közös kiadásának és bevételeinek 1902. évi zárszámadás is be fog mutatni a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

Az 1905. évi előirányzat szerkezetére nézve ényegében hasonló az 1904. évi előirányzathoz; a részletes előirányzatokhoz tartozó felvilágosítások vagy indoklások, a kért rendkívüli hitellek és a póthitelek indoklása, továbbá a feleletek a tiszta költségvetésnek alkotmányos megbírálás és végmegállapítás végett.

tesz, s így az 1904. évre engedélyezett 50.026.410 kva- l

összeggel szemben 1.000.000 kva- l

nagyobb.

A hadügyminiszterium előirányzott összes tiszta sűi sél- tete az 1905. évre 352.925.805 kva- l

tesz, és így az 1903. évre engedélyezett összeggel szemben 939.300 kva- l

nagyobb.

A közös pénzügyminiszteriumnak 1905. évi összes tiszta szükséglete (1—8 czim) tekintetel- tel az egyéb különféle bevételek című 14.000 kva- l előirányzott fedezeti rovatra tesz, és az 1904. évre engedélyezte 4.252.562 kva- l

összeggel szemben 2.1860 kva- l

nagyobb.

A közös legfőbb számvevőszék 1905. évi rendes tiszta szükséglete 317.980 kva- l

tesz, s így az 1904. évre megszavazott 323.850 kva- l

összeggel szemben 5.870 kva- l

nagyobb.

Az 1905. évi előirányzat summájára összesen 377.114.997 kva- l

nyers szükségletet 7.967.114

fedezetnek levonása után 369.147.883 kva- l

összes tiszta szükségletet mutat, mely az 1904. évi február 28-án kelt legfőbb jóváhagyást nyert bizottsági határozatok szeri- nt az 1904. évre megszavazott 368.009.918

összes tiszta szükséglettel szem- ben 1.137.965 kva- l

nagyobb.

Az 1905. évi határvám jö- vedek többlete 114.716.729 kva- l

nyújtott elő, mely az 1904. évre 113.273.419

előirányzott határvámjövédék- többlettel szemben 1.443.310 kva- l

nagyobb.

Az előirányzatnak B. slati (összege) a Boszniában, Hercegovinában és a Lim- területen álló parancsnoksá- gok, csapatok és intézetek 1905. évi rendkívüli hadseregi sűk- ségletét 7.663.000 kva- l

fedezet pedig 8.000 kva- l

tesz, s így az 1904. évi 7.583.000 kva- l

összeggel szemben 7.583.000 kva- l

nagyobb.

A bosnyak megszállás költségei.

A Boszniában, Hercegovinában és Lim-területen lévő parancsnokságok csapatok és intézetek részére sűk- séglet a rendes és őrnagyazon felül maradó költségvetésnek fedezéseére va- gó rendkívüli hadseregi szükséglet az 1905. évre 7.663.000

fedezet pedig 8.000 kva- l

tesz, s így az 1904. évi 7.583.000 kva- l

összeggel szemben 7.583.000

nagyobb.

A külgügyminiszter póthitele.

Az 1904. évi szűkítő kö és kiadások és be- vételek előirányzatához a következó póthiteletet kéri a külgügyminiszterium:

A pánsi, londoni és római nagykövetségi pala- tákön e-zközöndő átalányösszege 116.000 kva- l

A macedóniai osztrák-magyar polgári ügynök és a mellette rendelt személyzet részére 112.000 kva- l

tesz, mely az 1904. évre en- gedélyezett 14.425.171 kva- l

összeggel szemben 226.365 kva- l

nagyobb.

A közös hadseregnek sűk- ses tiszta szükséglete az 1905. évre 301.899.395 kva- l

tesz, s így az 1904. évre en- gedélyezett 301.960.065 kva- l

összeggel szemben 60.570 kva- l

nagyobb.

A haditengerészetnek 1905. évi összes tiszta szükséglete tehát 51.026.410 kva- l

tesz, s így az 1904. évre en- gedélyezett 50.026.410 kva- l

összeggel szemben 1.000.000 kva- l

nagyobb.

Az 1902-iki zárszámadás.

2594 korona 40 fillér. Irodai szükségletek és hivatalos körtutazatok 24.004 korona 50 fillér. Összeg 112.000 korona.

Az 1902-iki zárszámadás.

Az 1902-iki zárszámadás a következó eredmé- nyeket mutatja:

Az 1902-ik évi összes közös kiadások tettei a rendes szükségletnek 333.511.673 kor. 45 fillér, a rendkívüli szükségletnek 53.596.461 kor. 82 fillér, összesen 387.108.135 kor. 27 fillér. Levonva ebből a vámjövédék bevételeit, a kezelési költség- alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 122.294.773 kor. 28 fillér, marad, mint hánvdok által fedezendő összes szükséglet 264.813.361 kor. 99 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.199.497 kor. 64 fillér, a rendkívüli sűk- séglet 59.262.175 kor. 00 fillér összesen 397.461.672 kor. 64 fillér. Levonva ebből a vám- jövédék bevételeit, a kezelési költség-alányt és a boszniai és hercegovinai országos kormány részére a törvény értelmében fizetendő vámtalányt levonva után 129.682.125 kor. 25 fillér, marad hozzájárulások által fizetendő 267.780.050 kor. 34 fillér.

Az 1903. évi kezelési számadás a következó föbb eredményeket tünteti fel: Rendes szükséglet volt 338.1

